

4. *New operations management systems for a digital world. URL : <https://www.mckinsey.com/capabilities/operations/our-insights/new-operations-management-systems-for-a-digital-world>*

Марія ЛИЗУН

д.е.н., професор Західноукраїнського національного університету

Павло ДЗЮБАНОВСЬКИЙ

аспірант Західноукраїнського національного університету

РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА ЄС: ВИКЛИКИ ТА СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМКИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Реалізуючи свою регіональну політику ЄС ставить за мету покращення економічного добробуту регіонів союзу та зменшення регіональних диспропорцій. Інструменти регіональної політики спрямовані на всі регіони та міста Європейського Союзу для забезпечення економічного зростання, сталого розвитку, конкурентоспроможності бізнесу, створення нових робочих місць та покращення якості життя громадян.

Регіональна політика ЄС реалізовується п'ятьох ключових напрямках [1]:

1. Інвестиції в людей, надання їм доступу до освіти, можливостей працевлаштування та сприяння соціальній інтеграції.
2. Підтримка розвитку малого та середнього бізнесу.
3. Інвестиційні проекти в сфері навколишнього середовища.
4. Інвестиції в дослідження та інновації.
5. Розвиток відновлюваних джерел енергії та інноваційної транспортної інфраструктури, модернізація транспорту для боротьби зі зміною клімату.

Регіональна політика ЄС, що базується на територіальному підході, має позитивний вплив на розвиток усіх європейських регіонів. Адже ця політика спрямована пом'якшити наслідки демографічної трансформації, що призводить до скорочення населення працездатного віку [2; 3].

Слід відмітити, що за період 2014-2020 рр. обсяг фінансування, який відводився для впровадження регіональної політики, становив майже 14% від загального обсягу державних інвестицій в ЄС загалом. Регіональні програми фінансування у 2021-2027 роках продовжуватимуть відігравати важливу роль у соціальному та економічному розвитку регіонів. Периферійні та менш розвинені

регіони будуть основними бенефіціарами, для них планують виділити 70% Європейського фонду регіонального розвитку (ЄФРР) і Європейського соціального фонду плюс (ESF+). Фінансування направлено на менш розвинені регіони ЄС. Отже, інтенсивність допомоги є набагато вищою в менш розвинених регіонах (регіони, де ВВП на душу населення становить менше 75% від середнього в ЄС), на які виділяється близько 207 євро на 1 мешканця на рік. Більш розвинуті регіони, де ВВП на душу населення перевищує 100% від середнього в ЄС, цей показник становить 21 євро на 1 мешканця на рік [4; 5; 6].

Таки чином 379 нових програм регіональної політики ЄС допоможуть європейським регіонам досягти поставлених завдань. Прогнозується, що результатом регіональної політики буде збільшення ВВП ЄС на 0,5% до кінця періоду реалізації та створення 1,3 млн додаткових робочих місць [4]. Ці програми вже в процесі реалізації та мають за мету зменшити диспропорції між європейськими регіонами.

В Україні представлена стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки, яка є основним документом що визначає пріоритетні напрямки розвитку регіонів на найближчі роки, де основним завданням задекларовано «досягнення ефективності використання державних ресурсів у територіальних громадах та регіонах в інтересах людини, єдності держави, сталого розвитку історичних населених місць та збереження традиційного характеру історичного середовища, збереження навколишнього природного середовища та сталого використання природних ресурсів для нинішнього та майбутніх поколінь українців» [7].

Враховуючи те, що Україна стала кандидатом на членство в ЄС, важливе значення для досягнення позитивних результатів реалізації української регіональної політики є врахування успішного досвіду ЄС, долучення до європейських регіональних програм. Варто відмітити, ряд першочергових завдань європейської та регіональної політики співпадають, а саме забезпечення економічного зростання регіонів, підвищення їхньої конкурентоспроможності, ефективне використання внутрішнього потенціалу, створення додаткових робочих місць [8]. Але для досягнення цих цілей для вітчизняної регіональної політики важливим є створення умов для повернення на батьківщину трудових мігрантів, що дасть можливість забезпечити стійке економічне зростання.

Список використаних джерел:

1. *EU Regional policy*. URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/home_en
2. Лизун М. *Архітектура сучасних процесів регіональної інтеграції*. *Економіка та суспільство*. 2017. № 13. С. 102–107. URL: http://economyand_societyin.ua/journal/13_ukr/17.pdf.

3. Ліщинський І. О. Концептуальний мейнстрим регіонального зростання. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2018. Вип. 6 (18). С. 46–50.

4. *Cohesion policy 2021-2027 outcome of programming*. URL: <https://cohesiondata.ec.europa.eu/stories/s/d6tf-zqvc>

5. Лизун М.В. *Випереджаюче економічне зростання: міжнародний та український аспекти* : дис. ... к.е.н. : 08.00.02 / М.В. Лизун. – Тернопіль, 2007. – 207 с.

6. Лизун М.В. *Моделі економічного зростання світової та української економіки*. *Журнал європейської економіки*. Тернопіль. 2006. №2(5). С.161-170.

7. *Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки* / Постанова КМУ від 5 серпня 2020 р. № 695. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#n11>

8. Савельєв Є. В., Куриляк В. Є., Лизун М. В., Ліщинський І. О. *Концепція «Вишеградська четвірка + Україна»: реальність і перспективи*. *Вісник економічної науки України*. 2019. №1 (36).

Людмила ГАЛЮЛЬКО

*студентка Західноукраїнського
національного університету*

Науковий керівник: проф. Ірина ЗВАРИЧ

ФОРМУВАННЯ МАЙБУТНЬОЇ АРХІТЕКТУРИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ БЕЗПЕКИ

Безпека є основою для стабільного майбутнього. Архітектура європейської безпеки була вщент зруйнована повномасштабним вторгненням Росії в Україну 24 лютого 2022 року. Це вторгнення вплинуло не тільки на Україну, а і на інші країни, в тому числі і європейські. Польща, Литва, Латвія, Естонія, Фінляндія, Швеція та інші країни балтійського регіону, який також став напруженою точкою після початку повномасштабним вторгненням РФ в Україну.

Мета: дослідження впливу російсько-української війни на архітектуру європейської безпеки та аналіз перспектив безпеки європейського регіону в контексті української євроатлантичної інтеграції.

Для досягнення мети ми ставимо наступні завдання:

Аналіз кризи на коридорі Сувалки та литовської блокади російських товарів до Калінінградської області РФ.